

NOTÍCIES

Moviment Polític per la Unitat

Número 11 – Maig 2008

Sumari:

A reveure Chiara.

El divendres 14 de març, Chiara Lubich, fundadora i presidenta del Moviment dels Focolars, inspiradora i guia del MPpU, va conclure la seva carrera terrena.

Algunes impressions de personalitats polítiques sobre la figura de Chiara Lubich.

“Lo maravilloso de Chiara Lubich es su compromiso con el hombre contemporáneo, con la sociedad que nos ha tocado vivir”.

Chiara a Espanya. Alguns fragments dels discursos pronunciats a Barcelona i Madrid

Barcelona 29 de novembre de 2002

Madrid 3 de desembre de 2002

La germana Chiara

La fraternitat no és restrictiva, perquè neix ja universal; no es aleatòria, perquè constitueix la identitat mateixa dels homes; no és utòpica, perquè ja existeix en qui la viu conscientment.

Defunció de Chiara Lubich

El divendres 14 de març de 2008 Chiara Lubich, fundadora y presidenta del Moviment dels Focolars, inspiradora i guia del Moviment Polític per la Unitat, va concloure la seva carrera terrena.

En un clima de serenitat, d'oració i participació de molts dels que compartien el seu Ideal, Chiara Lubich, va concloure el seu viatge terrenal la nit del 14 de març, a l'habitació de casa seva a Roca di Papa, lloc on va desitjar ser traslladada després de la seva estada al Policlínic Gemelli.

Durant tot el dia anterior, nombroses persones – parents, col·laboradors de la seva Obra – van passar per a donar-li el seu darrer testimoni de gratitud i afecte.

Molt nombroses les persones que en els dies successius, fins el moment del seu funeral, es van apropar a la capella ardent per a expressar-li el seu últim adéu. Autoritats procedents del món religiós, polític i cultural dels punts més dispars de la terra. Personalitats de l'església

catòlica, de les diverses esglésies cristianes i de les grans religions com la budista i musulmana, que reconeixien en Chiara el seu treball per la unitat i la fraternitat dels pobles.

Algunes opinions de personalitats de l'àmbit polític ho confirmen:

“S'apaga, amb Chiara Lubich, una de las figures més representatives del diàleg interreligiós i intercultural, una veu rigorosa i clara del debat contemporani.

Al llarg d'una vida esmerçada en el servei als altres, Chiara Lubich amb la seva fe, la seva intel·ligència i la seva passió va saber fundar un moviment, entre els més estesos del món, capaç de dialogar, amb esperit obert, amb el món laic sobre la base de la supremacia dels ideals humans, de solidaritat, de justícia i de pau entre nacions i pobles.

En memòria d'aquest infatigable compromís, envio als seus familiars i a tot el Moviment dels Focolars el meu profund condol.

Giorgio Napolitano (President de la República Italiana)

“Durant els dramàtics anys en que els homes lliures combatien per tal d'alliberar la humanitat del nazisme i del feixisme, i mentre els bombardejos de la Segona Guerra

Mundial reduïen a runa ciutats senceres i destruïen les vides de milions de persones, un foc de renovació i coratge animava a una noia de vint anys, Chiara Lubich. Un foc que s'ha mantingut viu i intens fins els nostres dies i que la passió de Chiara ha sabut transmetre des de la seva Trento natal a un nombre cada vegada més gran de dones i homes: un "petit poble", com l'anomenava Joan Pau II .

Avui, que Chiara ja no hi és, ens queda el testimoni exemplar de la seva força extraordinària que l'ha portat a instaurar un diàleg continu amb les altres religions, però també amb qui no creu, amb la convicció de que ha d'existir un terreny d'idees, projectes i valors comuns al voltant dels que la col·lectivitat humana pugui dialogar i reconèixer-se".

Fausto Bertinotti (*Expresident de la Cambra dels diputats d'Itàlia*)

"La desaparició de Chiara Lubich m'entristeix profundament. Amb ella, desapareix la figura d'una dona extraordinària i d'una gran profunditat espiritual. Chiara ha estat un punt de referència per a tot el món catòlic. Ha donat la seva vida per a construir el diàleg entre les grans religions del món. Ha treballat per la unitat, per la pau i per la justícia .

Chiara deixa una herència lluminosa que el moviment que ella va fundar sabrà certament recollir, continuant una obra molt necessària per a reforçar els valors de l'ecumenisme i de la comunió dels destins humans. En aquest moment de dolor, vull expressar el meu afecte i la meva amistat a la gran família de focolarins. Sempre portaré en el meu cor el record de la trobada internacional al palau dels esports de Stuttgart del mes de maig passat, la forta espiritualitat i la intensa vinculació que unia a tots els presents."

Romano Prodi (*Expresident del Govern italià i de la Comissió Europea*)

"Fa alguns anys, vaig anar a sopar, una nit, a una de les cases que el Moviment té a Roma. Encara me'n queda el record d'un diàleg serè i constructiu no allunyat de la realitat, fins i tot de la política, però basat en el convenciment de que cap iniciativa pública té sentit si no es construeix sobre fortes relacions humanes. M'ha resultat fàcil vincular aquell equilibri i aquella pau a la construcció, realitzada en el transcurs dels anys, d'un ambient en el que l'atenció a les persones ha tingut l'espiritualitat sempre al primer lloc, tot i fonamentant-la sobre una seriosa base antropològica. Per això, vull manifestar a qui, amb raó, plora la

desaparició de Chiara Lubich, que ella va generar i amb paciència va realitzar l'ambient que vaig conèixer aquella nit .

Aquesta dona ha estat extraordinària perquè ha demostrat que la fe cristiana no està en contradicció ni amb la raó ni amb les preocupacions per les qüestions polítiques, socials i econòmiques, afavorint-ne fins i tot la seva correcta orientació”.

Gianfranco Fini (*President de la Cambra dels Diputats italiana*)

”Cuando en diciembre de 2002 pude conocer a Chiara Lubich y su carismática personalidad, convocando a la unidad en Dios, sentí una especial emoción ante su llamada a la solidaridad con quien había iniciado un camino hacia la definitiva reunificación (...)El ejemplo de su vida es el mejor testimonio de su discurso. No cerró la puerta a nadie que quisiera compartir esta verdad. En el año 1945 habíamos iniciado en la Asociación Católica de Propagandistas un movimiento para intentar promover la unidad europea entre los cristianos españoles, que luego extenderíamos a todo el que quisiera participar en esa generosa pretensión. La fe y la esperanza del Movimiento de los Focolares nos dio la respuesta.

Fernando Álvarez de Miranda
(*Ex-presidente del Congreso de los Diputados y Ex-defensor del pueblo*)

“Vaig rebre a Chiara Lubich a la seu del Parlament de Catalunya. Recordo el seu rostre de pau i de profunditat (...) El missatge de fraternitat que portava en el seu cor va aflorar entre nosaltres. Cal ser lúcid, entendre les exigències del moment històric per arribar a ser un bon polític. Però cal la força i la tensió que significa la fraternitat humana per tal que el polític cristià pugui aportar el seu testimoni d'amor des del cor mateix de la política. Bon polític i polític bo (...) Varem parlar d'això, però sobretot varem sentir una mateixa sintonia, una complicitat, fruit del nostre desig compartit de ser bons cristians”.

Joan Rigol (*Expresident del Parlament de Catalunya*)

“¿Qué intensa jornada la del 3 de diciembre de 2002 en Madrid, cuando, tras varias visitas de la presidenta de los Focolares a autoridades civiles y jerarquías religiosas, nos reunimos con ella los directivos del Movimiento Europeo y pudimos confirmar nuestro común empeño por una Europa- resorte hacia la paz mundial basada en el diálogo y en la justicia! Nos produjo admiración a todos los presentes su espiritualidad exenta de dogmatismo, su idealismo asentado en el conocimiento de la realidad, su voluntad de logro de un mundo más unido y justo. La fuerza interior de Chiara, su clara exposición, nos emocionó a todos, y estoy seguro que de aquella sesión salimos –focolares o no- con la voluntad de poner nuestro granito de arena para reforzar y, en lo posible, prolongar el camino que Chiara Lubich ha transitado día a día, desde su juventud hasta esta triste fecha. Pero Chiara vivirá en el recuerdo de millones de personas y vivirá en la Historia, que con su obra vivificó”

Carlos Mª Bru Purón
(Presidente del Consejo Federal Español del Movimiento Europeo)

“¿Cómo será juzgado el siglo XX cuando se posea una suficiente perspectiva histórica? Cualquier juicio sobre una realidad histórica debe ser necesariamente complejo. La historia humana no admite juicios sumarios. Pero, en cualquier caso, el siglo XX lleva a sus espaldas el pesado farde de las guerras más cruentas que conocemos y de los intentos de construir una “ciudad terrestre”, fruto de la más delirante “rebelión prometeica”. Unos diseños que conducían no sólo a la muerte de Dios sino a la muerte del hombre mismo.

Chiara Lubich fue testigo de ese siglo, comprendió sus males con una lucidez extraordinaria, y con la ayuda privilegiada del Dios, al que amó y al que se entregó por entero, abrió unos caminos fecundos, los únicos capaces de salvar a la humanidad herida. Lo maravilloso de Chiara Lubich es su compromiso con el hombre contemporáneo, con la sociedad en la que nos ha tocado vivir. Y de ese compromiso surgieron sus numerosas iniciativas, con la idea de servir, servir, servir, con la única clave del amor.

Tuve el privilegio de conocer a Chiara Lubich. Irradiaba fuerza, serenidad y bondad. Y generaba una confianza sin límites, porque todo era desinteresado en ella. Su pasión por la unidad tiene sentido, aunque hay que descubrir su profundo significado. No es la

unidad del irenismo. Es la unidad que nace como exigencia de quien ve el verdadero rostro humano del prójimo. Es la unidad que sigue necesitando nuestra “familia humana”. El legado que Chiara Lubich nos deja es inmenso. Vale la pena proyectarlo a este siglo que da sus primeros pasos.

Eugenio Nasarre
(Diputado del Congreso por el PP)

“Acabo de visitar Tierra Santa. En Jerusalén he sentido, como Chiara Lubich, una emoción inolvidable al pisar la escalera de los Macabeos, siguiendo los pasos de Jesús con los suyos (...) Y en Getsemaní volví a escuchar, con San Juan, aquella última súplica: “que todos sean uno, como Tú Padre estás en mí y Yo en ti”. Chiara, la mujer fuerte del Libro de los Proverbios, aquella que “se reviste de fortaleza y de dignidad y sonrío ante el porvenir”, ya está en el Padre. Que su aliento de esperanza ecuménica nos empuje hacia la unidad de una humanidad más fraterna”

Claro Fernández-Carnicero
(Jurista. Fundación Tomás Moro)

Alguns textos de Chiara Lubich en relació amb el Moviment Polític per la Unitat

Per Esperanza Ayala

Vaig tenir la immensa sort de visitar la capella ardent de Chiara i participar en el funeral que es va celebrar a la Basílica de Sant Pau Extramurs, a Roma. Una experiència inolvidable, perquè, més que mai, el missatge de Chiara ressonava alt i clar i el reconeixement de la seva vida “esmerçada” per la humanitat, com deia algun representant polític s’estenia per tot arreu. Som molts els qui hem crescut a la seva ombra i ens sentim responsables de la continuació de la seva obra, i molt concretament del missatge i projecte polític que difon el Moviment Polític per la Unitat inspirat per ella.

L’any 2002, Chiara Lubich va visitar Espanya i va ser invitada a pronunciar un discurs al Parlament de Catalunya, i més tard a la seu del Parlament Europeu de Madrid. Les seves paraules ressonen fortes i lluminoses i ens assenyalen el camí a seguir arreu d’Espanya, on la meravellosa diversitat dels seus pobles, hauria de servir-nos d’enriquiment mutu i no ser motiu de desunitat. Les seves paraules poden servir-nos d’encoratjament i de guia. Trobem a continuació alguns fragments de les seves intervencions:

En la Sede del Parlamento Europeo, en Madrid, el 3 de diciembre de 2002

(...)”Esta idea –fuerza es la fraternidad universal que hace de toda la humanidad una única y verdadera familia.

La fraternidad universal no ha estado totalmente ausente de la mente de algunos espíritus fuertes. Mahatma Gandhi decía: “La regla de oro es ser amigos del mundo y considerar como “una” a toda la familia humana”.

Y está presente todavía en algún alma grande como el Dalai Lama que, en relación, con lo que sucedió el 11 de septiembre de 2001, escribe a los suyos: “Para nosotros las razones (de los acontecimientos de estos días) son claras. (...) No hemos recordado las verdades humanas más básicas. Somos todos uno. Este es el mensaje que la raza humana ha ignorado demasiado”.

Pero el que trajo la fraternidad como un don esencial a la humanidad fue Jesús que rezó así antes de morir: “padre, que todos sean uno” (Jn 17, 21). El, al revelar que Dios es Padre y que los hombres, por esto, son todos hermanos, introduce la idea de la humanidad como familia, la idea de la “familia humana” que es posible para realizarla fraternidad universal. Y con ello derriba los muros que separan a los “iguales” de los “distintos”; a los amigos de los enemigos. Y libera a cada hombre de cualquier relación injusta, llevando a cabo, de este modo una auténtica revolución existencial, cultural y política.

La idea de fraternidad comenzó así a abrirse camino en la historia (...).

El hecho de que el descubrimiento de la fraternidad sea algo central, de modo particular para la política, lo dice también ese importante acontecimiento histórico que marcó un cambio entre dos épocas: la revolución francesa.

En su lema: “Libertad, igualdad y fraternidad” está sintetizado el gran proyecto político de la edad moderna, aunque se hayan entendido estos tres principios de un modo muy restrictivo.

Además, aunque numerosos países hayan llegado a construir regímenes democráticos, y hayan conseguido dar una cierta realización a libertad e igualdad, la fraternidad, en cambio, ha sido más anunciada que vivida.

La Revolución francesa, a pesar de sus contradicciones, había intuido aquello que experiencias posteriores han demostrado: los tres principios o están juntos o caen; sólo el hermano puede reconocer plena libertad e igualdad al hermano.

Ya no se puede considerar la fraternidad como algo ingenuo o superfluo. O que se añada a la política desde fuera.(...).

Al Parlament de Catalunya, a Barcelona, el 29 de novembre de 2002

(...)” El Moviment Polític per la Unitat no és un partit nou, sinó el portador d’una cultura i una praxis política, noves.

Canvia la manera de fer política. Sense deixar de ser fidel als seus ideals autèntics, el polític de la unitat no estima només als polítics del seu partit, sinó també a tota la resta, i tracta de viure en comunió amb tots. Així es comporta als ajuntaments, en el sí dels partits polítics, en els diferents grups d’iniciativa ciutadana i política, en els parlaments nacionals i autonòmics. La unitat viscuda d’aquesta manera s’aporta com un ferment entre partits, a les institucions, a cadascun dels àmbits de la vida pública, a la relació entre els Estats. (...)

Heus aquí alguns dels aspectes de l’amor fratern en política:

En primer lloc, per al polític de la unitat l’elecció de comprometre’s en política és un acte d’amor que respon a una autèntica vocació, a una crida personal. Vol donar resposta a una necessitat social, a un problema de la seva ciutat, als sofriments del seu poble, a les exigències del seu temps (...)

En segon lloc, el polític de la unitat pren consciència de que la política és des de la seva arrel, amor. I això el porta a comprendre que també l’altre, el seu adversari polític, pot haver fet la seva pròpia elecció per amor. Això li exigeix respectar-lo. És més: el polític de la unitat desitja sincerament que també l’adversari polític pugui realitzar el seu disseny bo, del que és portador. Aquest disseny, si respon a una crida i a una necessitat verdadera, és part integrant del bé comú que només poden construir junts. El polític de la unitat, per tant, estima no només a aquells que li donen el seu vot, sinó també als seus adversaris; no només el seu propi partit, sinó també el partit dels altres.

En segon lloc, el polític de la unitat pren consciència de que la

Un altre aspecte de la fraternitat en política és la capacitat d’escoltar a tothom, també als adversaris. D’aquesta manera “es fa ú” amb tots, comprèn el que viuen els altres. Aquest fer-se ú, ajuda a superar els particularismes, posa en relleu aspectes de les persones, de la vida i de la realitat que amplien l’horitzó polític (...).

A més, el polític de la unitat no pot restar passiu davant dels conflictes, sovint aspres, que obren abismes entre els polítics i entre els ciutadans. Tot al contrari, dona el primer pas per apropar-se a l’altre i restablir la comunicació interrompuda. Crear una relació personal on no n’hi ha o allà on s’ha interromput, pot significar a vegades, desencallar el procés polític.

La fraternitat s'expressa plenament en l'amor recíproc, que la democràcia, - entesa rectament - necessita de veritat: l'amor dels polítics entre ells i entre polítics i ciutadans. El polític de la unitat no es conforma amb ser l'únic que estima, sinó que tracta de portar a l'altre, aliat o adversari, a l'amor. Per què la política és relació, és projecte comú.

La darrera idea - força és que cal estimar la pàtria dels altres com la pròpia; en efecte, la més alta dignitat de la humanitat seria no sentir-se un conjunt de pobles que sovint lluiten entre ells, sinó, gràcies a l'amor mutu, un únic poble enriquit per la diversitat de cadascú, i per això garant de les diferents identitats en la unitat. Això és el que tracta de fer el Moviment fins i tot en moments dramàtics, mitjançant gestos d'amistat i de pau entre els seus membres de diversos països: gestos que tenen un profund significat polític. (...)

GERMANA CHIARA

Les diverses propostes que els Focolars fan en el món són expressions del vincle que construeix la unitat.

Per Antonio Maria Baggio

Era el 5 de febrer de 2000 i com cada dissabte estàvem reunits aproximadament unes vint persones amb Chiara: era un dia de "Escola Abba", l'escola que Chiara havia començat deu anys abans per a l'aprofundiment doctrinal i cultural del carisma de la unitat.

Havíem llegit, durant el matí, alguns paràgrafs escrit per Chiara mateixa, comentant-los amb ells i entre nosaltres.

És inútil, deia Chiara, pensar en construir un cristianisme i edificar a Crist entre nosaltres, si abans no trenquem tots els nostres lligams, "per a posar en el cor, en la ment, al Pare, Déu, com el tenia Jesús", per això, forma part de l'ideal de la unitat només aquell que es buida de qualsevol lligam per apropar-se als altres veient-los com a germans en Crist, estimant-los a per tot per Déu, "en fraternitat sobrenatural,

recomponent la unitat, esmicolada pel pecat, que és la família en que "un és el pare, Déu, i la resta som tots germans".

Molts anys abans, en escriure aquestes paraules, Chiara havia pensat abans de res, en superar els vincles de sang. Però mentre les llegíem, en aquell període de finals del mil·lenni, amb freqüència s'imposava, en els nostres diàlegs, l'anhel de fer brollar del carisma de la unitat, una nova visió de la societat i de la política. Recordo - i és només un exemple - que, per aquest motiu, entre els "vincles" dels que ens havíem d'alliberar, havíem enumerat també totes les formes de subordinació i d'injustícia, d'interessos mesquins i d'il·legalitat: Jesús havia ressuscitat, i posat pel Pare més enllà dels "Trons" i de les "Potestats", que encarnaven, ens semblava, totes aquelles potències que en el

curs de la història dels homes havien construït per tal d'encadenar-se els uns als altres. Entre aquests "ídols" dels que Jesús ens allibera, Chiara sempre atenta a la dimensió de la cultura política, posava també les "ideologies".

En ella estava sempre encesa una flama: evidentment empesa per una força interior a tractar de donar expressió a la dimensió pública de l'ideal de la unitat, a involucrar en la transformació evangèlica a les escoles i a les fàbriques, als parlaments i a les places. "Nosaltres anem a l'Aventura ! Acceptem qualsevol invitació per a portar el Foc arreu": eren les paraules que llegíem aquell 5 de febrer, però Chiara les havia escrit cinquanta anys abans, com a testimoni de que aquell Foc cremava dins seu des de sempre.

Però ara semblava el moment precís, el temps madur, per a llençar a la vida pública una paraula nova: hi havia "un poble de la humanitat" ja desenvolupat, inserit i compromès en els diferents àmbits de l'economia, de la política, de l'àmbit social. I per tant presentar la idea – força: la fraternitat, però entesa com Déu l'entén: "A Déu li interessa el vincle diví", explicava Chiara; i quin és? "l'Esperit Sant, el que ens fa fills de Déu i germans entre nosaltres, únic vincle de fraternitat, per tenir-lo és necessari trencar amb tots els altres que ens incapaciten: trencar, o sigui cremar-los amb l'Esperit Sant. "Per Chiara, l'Esperit Sant actua com un foc que crema i transforma; i també nosaltres, vivint el veritable Amor que és l'Esperit, podem, com ell, consumir-ho tot, transformar i divinitzar.

Per això la fraternitat, per Chiara, no és restrictiva com els vincles de sang, no és aleatòria com un sentiment, ni irrealitzable com una utopia: és la condició real en la que Jesús ha posat a cada home al costat de l'altre, fent-se ell mateix, germà de tots. L'Esperit és precisament aquest lligam entre el Pare i el Fill que Jesús, sobre la creu, ja no sent; i Ell no el sent, explica Chiara, per tal que ens sigui donat a nosaltres. Per

tant, la fraternitat és el mateix lligam de les Persones divines, donat als homes. A tots, a aquells que tenen creences diverses de la cristiana, a aquells que no creuen, perquè, com a homes, estan completament capacitats per a la fraternitat. El "paradigma trinitari" es converteix en model de les relacions humanes, de la seva riquesa i varietat, tan infinites i lliures com ho són els diversos matisos de l'Amor diví .

Aquesta és la paradoxa de la fraternitat: el vincle més estret, més profund, més exclusiu, és el que uneix la comunitat més extensa: la humanitat. La fraternitat no és restrictiva, perquè neix ja universal; no és aleatòria, perquè constitueix la identitat mateixa dels homes, no és utòpica perquè ja existeix en qui la viu conscientment. Ara ens toca a nosaltres expressar-la en totes les formes i llenguatges que poden assumir les diferents activitats humanes, descobrir els seus camins, aixecar les seves obres.

Al començament del tercer mil·lenni, Chiara va tornar a llençar la fraternitat universal, fent cas en realitat, a allò que ja era clar des dels inicis de la seva experiència: per tal de respondre a l'amor de Déu, a aquell Déu – Amor que s'havia manifestat sota els bombardejos, com l'únic ideal que no desapareix, ¿no s'havia posat, juntament a les seves primeres companyes, a ajudar i a estimar a les persones – germans i germanes – colpits pels desastres de la guerra?

Chiara per tant, va ser abans de res, germana. Sobre aquesta fraternitat originària es va desenvolupar el Moviment dels Focolars; i totes les obres socials i moviments relatius a aspectes concrets i específics (com el de l'àmbit econòmic o polític) que d'ell han sorgit, la proposta mateixa que l'Obra de Chiara fa al món, són expressions d'aquesta fraternitat que construeix la unitat.

El Foc continua.

